

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка
Природничий факультет
Кафедра географії та методики її викладання

Дипломна робота
магістра

**з теми: «ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ В
ДОСЛІДЖЕННІ ТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЇХНЄ
ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ (НА ПРИКЛАДІ
ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ)»**

Виконав: студент 2 курсу, групи Geo1-M19
спеціальності 014 Середня освіта
(Географія)
за освітньо-професійною програмою
Середня освіта (Географія)
Рибачок Владислав Анатолійович

Керівник:
Мендерецький В.В., доктор педагогічних
наук, професор

Рецензент:
Рибак І.П., кандидат географічних наук,
доцент

Кам'янець-Подільський – 2020 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТРАНСПОРТНОГО КОМПЛЕКСУ.....	6
1.1 Теоретичні основи вивчення транспортного комплексу	13
1.2 Огляд методів дослідження.....	20
1.3 Етапи розвитку транспортного комплексу.....	26
1.4 Охорона праці та безпека в надзвичайних ситуаціях.....	30
РОЗДІЛ 2 ДОСЛІДЖЕННЯ ТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЇХНЄ ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ (НА ПРИКЛАДІ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ)	31
2.1 Фактори та особливості географічного розміщення транспорту..	39
2.2 Дослідження підприємств автомобільного і залізничного транспорту.....	53
2.3 Дослідження підприємств авіаційного і річкового транспорту.....	58
РОЗДІЛ 3 ПРОБЛЕМИ ТА ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ КОМПЛЕКСУ	59
3.1 Еколого-економічні проблеми транспортного комплексу.....	66
3.2 Пріоритетні напрями розвитку транспортного комплексу	84
ВИСНОВКИ.....	88
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	97
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Транспорт є однією з найважливіших інфраструктурних галузей матеріального виробництва, яка забезпечує виробничі і невиробничі потреби народного господарства та населення в усіх видах перевезень.

Транспортна система є однією з базових галузей економіки, стабільне функціонування якої забезпечує необхідні умови обороноздатності, національної безпеки, цілісності держави, підвищення рівня життя населення [14, с. 34].

На сьогоднішній день транспортний сектор України – це значний і важливий сегмент для економіки країни, адже ефективна та злагоджена робота цілої транспортної системи являється рухомою силою для загального розвитку країни. Розвиток інтеграційних процесів та зростання конкуренції на ринку транспортних послуг, вимагає нових підходів до розвитку транспортних відносин, створенню нових технологій та підвищенню якості послуг [23, с. 67].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженню ролі транспортної галузі в національній системі економіки, особливостей її розвитку та механізму державного регулювання транспортної галузі присвячені праці таких вчених, як Захарова О.В., Корнійко Я.Р., Круць А.В., Лагоденко П.І., Матійко С.А., Савчук О.В. та ін.

Економічним проблемам розвитку транспортної галузі присвятили свої дослідження такі українські та зарубіжні вчені як О.П. Голиков, В.Г. Шинкаренко А.І. Абрамов, А.В. Вельможин, А.І. Воркут, Б.Л. Геронімус, Є.А. Жуков, В.Н. Іванов, В.Є. Канарчук, Л.В. Канторович та інші.

Проблематика функціонування автотранспортних підприємств та всієї транспортної галузі у цілому висвітлюється в працях таких учених, як: О.В. Ареф'єва, О.Є. Бабина, Н.Г. Беник, В.Г. Коба, М.В. Ковбатюк, О.М. Ложачевська, О.О. Бакаєва, Н.В. Дулеба, А.В. Нікітіна, А.І. Партола, В.В. Шкляр, В.Г. Шинкаренко [47, с. 42-43]. Науковці всебічно вивчали питання

розвитку транспортного комплексу, давали рекомендації й пропонували шляхи забезпечення ефективного функціонування цієї важливої сфери народно-господарського комплексу країни.

Метою дипломної роботи є: визначення ролі транспортної галузі в системі національної економіки України та шляхів вдосконалення державного управління транспортної галузі для забезпечення стабільного розвитку економіки, задоволення потреб населення та суспільного виробництва у перевезеннях та захисту економічних інтересів України в світовій економічній системі

Виходячи з поставленої мети нам необхідно було виконати наступні **завдання:**

- 1) проаналізувати поняття транспортного комплексу;
- 2) розглянути етапи розвитку транспортного комплексу;
- 3) проаналізувати фактори та особливості географічного розміщення транспортного комплексу;
- 4) проаналізувати галузеву структуру транспортного комплексу;
- 5) дослідити територіальну структуру транспортного комплексу;
- 6) дослідити підприємства транспортного комплексу Хмельницької області;
- 7) розглянути проблеми та перспективи розвитку транспортного комплексу Хмельницької області.

Об'єктом дослідження дипломної роботи є: підприємства транспортного комплексу Хмельницької області.

Предмет дослідження: вивчення структури та особливостей функціонування підприємств транспортного комплексу Хмельницької області.

Практичне значення. В умовах інтеграційних процесів та необхідності зростання конкурентоспроможності національна економіка України значно залежить від ефективності функціонування транспортної галузі. Для забезпечення сталого розвитку та стабільності актуальним стає

проведення дослідження підприємств транспортного комплексу, адже на основі отриманих результатів можна розробляти та запроваджувати дієві механізми для підвищення рівня розвитку галузі.

Наукова новизна. Комплексний аналіз розвитку всіх видів транспорту, а також транспортних підприємств Хмельницької області, дасть змогу вирішити проблеми та запропонувати пріоритетні напрями розвитку комплексу.

Апробація результатів роботи. Результати роботи доповідались та обговорювалися на конференції студентів і магістрантів за підсумками НДР у 2020 році (м. Кам'янець-Подільський, 23 листопада 2020 року).

Обсяг і структура дипломної роботи: Загальний обсяг роботи становить 97 сторінок основного тексту. Складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел (90 найменувань), проілюстрована 4 рисунками, 6 таблицями.

ВИСНОВКИ

Транспорт є однією з базових галузей економіки. Транспортна галузь України має розгалужену залізничну мережу, розвинуту мережу автомобільних шляхів, морські порти та річкові термінали, аеропорти та широку мережу авіаційних сполучень, мережу маршрутів громадського пасажирського транспорту, автобусних станцій та вантажних митних терміналів. Це створює необхідні передумови для задоволення потреб населення у наданні транспортних послуг та розвитку бізнесу [65, с. 82].

Провідне місце серед видів транспорту за величиною перевезень у Хмельницькій області займає автомобільний. Експлуатаційна довжина автомобільних шляхів складає понад 7 тисяч кілометрів. Перевезення вантажів автомобільним транспортом в Хмельницькій області здійснює 141 підприємство: ПП «Полква», ПП «Корона», ПП «Інтерліга», ПП «Агропромтехпослуги», ПП «Транзит», ПП «Авр», ПП «Промприлад», ПП «Інтехсервіс», ПП «Ліс-м», ПП «Транс -Вікторія», ПП «Вільга -Плюс» та ін.. (Див. додаток А).

У 2019 році вантажооборот автомобільного транспорту по містах і районах склав 2441,0 млн. ткм. Серед районів на першому місці є Кам'янець-Подільський – 76,3, Старокостянтинівський – 64,0 та Волочиський райони – 57,6 млн. ткм. Райони із найменшими такими показниками це Віньковецький район – 2,3 млн. ткм., Новоушицький – 2,0 та Старосинявський з показником – 1,9 млн. ткм. Так у 2010 році було перевезено 117,1 млн. пасажирів, а у 2012 році – 196,9 млн., і у 2019 році - 75,5 млн. (Рис. 2.3.1). У порівнянні з 2016 роком кількість пасажирів, які скористалися міським сполученням скоротилось на 10926,8 тис (2019 рік). Показники приміського сполучення дещо скоротились, у 2019 році – 16050,3 тис., у 2018 році – 17393,7 тис., і у 2017 році – 16931,9 тис. (Див. Рис. 3.2.2). Підприємства пасажирського наземного транспорту міського та приміського сполучення в Хмельницькій області налічують близько 30: ПП «Нива», ПАТ «Дунаєвецьке АТП», ПАТ «Поділля-Плюс», ТОВ «віньковецьке автопідприємство експрес», ТОВ

«Чорноострівське АТП», ТОВ «Розсошанське АТП», ТОВ «Чемеровецьке автотранспортне підприємство 16847», ТОВ «Славуататрансавто» (Табл.3.2.1).

Автомобільний транспорт є найбільш розповсюдженим. Головною проблемою є поганий стан доріг, до чого приводять кліматичні умови, недосконала технологія виробництва дорожнього покриття, пересування великовагових автомобілів по дорогах загального призначення тощо. Обсяг перевезень пасажирів поволі зменшується що є наслідком зниження рівня матеріального забезпечення більшої частки населення та якості надання послуг за рахунок зменшення конкурентоспроможності підприємств, які надають соціально значущі послуги. Виходячи з аналізу роботи перевізників Хмельницької області та їх рухомого складу, можемо зробити висновок, що кількість перевізників з автобусами до 5 одиниць, становить 42 %, до 9-24 %. Сучасний стан діяльності автомобільного транспорту свідчить про наявність на ринку послуг великої кількості дрібних перевізників з неоптимальним парком рухомого складу: 19% автобусів малої місткості, 80% – середньої та лише 1% великої місткості, що є негативною тенденцією для задоволення попиту споживачів транспортних послуг. Тролейбус у м. Хмельницькому є одним з пріоритетних видів громадського транспорту. Головним підприємством є: Хмельницьке КП «Електротранс». У м. Хмельницькому діє 24 маршрути. Кількість троллейбусів: 114 пасажирських, 5 службових. Довжина контактної мережі становить 96,8 км. Збільшення кількості пасажирів відбулось у 2017 році і становив – 38252,3 тис. пас., у 2018 році – 39792,1 тис. пас., і у 2019 році – 41957,6 тис. пас.

Пасажирський транспорт, зокрема комерційний автомобільний, комунальний та приміський залізничний, стали заручниками масових пільгових перевезень пасажирів, збитки від яких не компенсуються належним чином ні з державного, ні з місцевих бюджетів, внаслідок відсутності або невиконання існуючих законодавчих актів. Однією з причин критичного рівня галузі транспорту також стало системне недофінансування

та технічна відсталість. Для цього важливо дотримуватися жорсткого контролю за технологією виробництва та ремонту дорожнього покриття, залучити закордонних інвесторів, а також забезпечити державне фінансування комплексу.

Хмельницький сьогодні є важливим залізничним транспортним вузлом та має сполучення з європейською залізничною мережею. Займає важливе місце у вантажо- і пасажироперевезеннях і у внутрішньообласних і транзитних. Область розташована в зоні діяльності Південно-Західної залізниці, на її території функціонує понад 45 залізничних станцій. Довжина залізниць в області – 740 км, а щільність залізничної мережі становить 35 км на 1 тис.км² території. Найбільшими залізничними вузлами в області є станції Шепетівка та Гречани, яка розташована у Хмельницькому. Обласний центр має зручне залізничне сполучення з європейськими столицями. Перевезення вантажів залізничним транспортом в Хмельницькій області забезпечують підприємства: ТОВ «Залізничник», Відокремлений підрозділ локомотивне депо Гречани, Кам'янець-Подільська філія приватного акціонерного товариства «Київ-дніпровське міжгалузеве підприємство промислового залізничного транспорту» (Див. Табл.). З 2000 року показники перевезення пасажирів залізничним транспортом в області скорочується з 12 млн. осіб, до 6 млн. осіб у 2019 році (Див. Рис.).

Трубопровідний транспорт представлений газопроводами, які перетинають територію області: «Союз» (Оренбург – західний кордон України), «Уренгой-Ужгород», «Дашава-Київ».

Так як Україна має розгалужену річкову мережу та вихід до Чорного та Азовського морів, водний транспорт є досить перспективним, але занедбаним. Перевезення вантажів внутрішнім водним транспортом в Хмельницькій області здійснює ТОВ «Вега» і є одним з найбільш дешевих та екологічних видів перевезень. Застарілий рухомий склад, причали та пристані, навантажувально-рвантажувальні засоби, недостатнє фінансування та використання річкового флоту не може задовольнити

потреби у перевезенні вантажів та пасажирів. Перевагами використання внутрішніх водних шляхів є низька собівартість вантажоперевезень у перерахунку на тону вантажу; порівняно невеликі інвестиції для роботи; низьке екологічне навантаження на навколишнє природне середовище.

Авіаційний транспорт в області не виконує важливої ролі. У березні 2020 року підприємством КП «Аеропорт Хмельницький» отримано Посвідчення про допуск до експлуатації постійного злітно-посадкового майданчика «Хмельницький». Висока ціна перевезень та застарілий парк авіаційного транспорту України не може конкурувати з іншими країнами. Тому регулювання галузі на державному рівні дасть змогу покращити привабливість для іноземних компаній.

Не дивлячись на технічні та експлуатаційні можливості, розвиток кожного виду транспорту бажає кращого. Так, залізничний транспорт має застарілий основний фонд. Хоча останнім часом рухомий склад поступово оновлюється закупівлею та будівництвом як закордонних, так і вітчизняних вагонів та локомотивів, технічний стан колій, вокзалів та станцій ще знаходяться на недостатньому рівні. Також проблемою є невідповідність ширини колій української залізниці та європейської.

Сучасна інфраструктура, добросовісна ринкова конкуренція, розвиток і координація діяльності різних видів транспорту, разом із впровадженням ефективної системи управління, забезпечать основу для розвитку та функціонального зростання національної транспортної системи України. Покращення якості та рівня надання транспортних послуг стимулюватиме український експорт і сприятиме розвитку внутрішньої торгівлі.

Для досягнення цієї мети будуть реалізовані стратегічні цілі за такими пріоритетними напрямками: конкурентоспроможна та ефективна транспортна система; інноваційний розвиток транспортної галузі та глобальні інвестиційні проекти; безпечний для суспільства, екологічно чистий та енергоефективний транспорт.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Амоша, О. І. Аналіз причин низької інноваційної активності високотехнологічних підприємств України [Текст] / О. І. Амоша, Л. М. Саломатіна, С. Л. Передерій // Економіка промисловості – 2011. – № 4. – С. 165-179.
2. Атаманчук П.С., Мендерецький В.В., Панчук О.П., Чорна О.Г. Безпека життєдіяльності та охорона праці (Практичний курс): Навчальний посібник. – Кам'янець-Подільський: «Думка», 2010. – 152 с.
3. Білібіна Н.Ф. Організація, планування і управління автотранспортними підприємствами: [навч. для вузів за фахом – Економіка і орг. автомобіл. трансп./ Н.Ф. Білібіна, М.П. Улицький, А.Б. Миротин та ін]; ред.: Л.А. Бронштейн, К.А. Савченко. – 2-е вид., Перераб. і доп. – М.: Вища. шк., 1986. – 359 с.
4. Бордун О.Ю. Транспортна інфраструктура Західноукраїнського прикордоння: економіко-географічне дослідження. – Дис. канд. геогр. н. – Львів, 2002. – 172 с.
5. Бойчик І.М. Економіка підприємств: навч. посібник / Бойчик І.М., Харів П.С., ХопчанМ.І. – Львів: – Сподом, 2000. – 212 с.
6. Герасименко В. Г. Організація транспортних подорожей і перевезень туристів / В.Г. Герасименко, А.В. Замкова. – Харків: Бурун Книга, 2011. – 112 с.
7. Геєць, В. М. Інноваційні перспективи України [Текст]: монографія / В. М. Геєць, В. П. Семиноженко. – Х.: Константа, 2006. – 272 с.
8. Гільбер Т.Г. Рідний край – Хмельничина: посібник / Т.Г. Гільбер, І.М. Шоробура, О.О. Долинська. – Хмельницький: Цюпак, 2013. – 172 с.
9. Гладкий О. В. Менеджмент регіонального розвитку: навчальний посібник / О. В. Гладкий. – К.: ВЦ «Академія», 2013. – 248 с.
10. Дикань В. Л. Забезпечення ефективності інноваційної діяльності підприємств залізничного транспорту: Монографія / В.Л. Дикань, В. О. Зубенко. – Х.: УкрДАЗТ, 2008. – 194 с

11. Дудник І.М. Територіальна організація послуг. Курс лекцій. – Полтава: ПБ МНТУ, 2002. – 100 с.
12. Жидецький В.Ц., Джигирей В.С., Мельников О.В. Основи охорони праці. – Львів: Афіша, 2000. – 350 с
13. Заплатинський В.М. Безпека життєдіяльності (опорний конспект лекцій). – К.: КДТЕУ, 1999. – 208 с.
14. Загальні основи транспортної географії: підручник. – Г.І. Нестеренко, С.Л. Литвиненко, П.О. Яновський Т.Ю. Габрієлова, С.І. Авраменко / За заг. ред. Г.І. Нестеренко та С.Л. Литвиненка. – К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. – 184 с.
15. Інфраструктурне забезпечення розвитку транспортної системи регіону: колективна монографія [Текст] / [І. В. Заблудська, І. Р. Бузько, О. О. Зеленко, І. О. Хорошилова]. – Сєверодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2016. – 193 с.
16. Інноваційно-інвестиційні системи залізничного транспорту: становлення та розвиток / В. П. Ільчук. – К.: Логос, 2004. – 381с/
17. Іщук С. І. Розміщення продуктивних сил і територіальна організація виробництва: навчальний посібник для вузів / С. І. Іщук. – Київ: Видавець Паливода А.В., 2002. – 260 с.
18. Іщук С. І. Сучасні методи суспільно географічних досліджень та їх гносеологічне значення / С. І. Іщук, О. В. Гладкий // Економічна та соціальна географія: науковий збірник / Київський нац. унт ім. Т. Шевченка. – К., 2011. – Вип. 1 (62). – С. 17-23.
19. Горова К.О. Конспект лекцій з дисципліни «Основи економіки транспорту». – Харків: ХНАДУ, 2011. – 77 с.
20. Голованенко С.Л. Економіка автомобільного транспорту / Голованенко С.Л. – М.: Вища школа, 1983. – 352 с.
21. Гудима Р.Р. Проблемні аспекти розвитку транспортної інфраструктури України // Проблеми і перспективи розвитку національної економіки в умовах євроінтеграції та світової фінансово-економічної кризи.

- Чернівці / МФУ, БДФА та ін. гол. ред. В.В. Прядко – Чернівці, 2009. – С. 238-239.
22. Качан Є. П. Розміщення продуктивних сил України: (розміщення галузей транспортного комплексу) / Є. П. Качан, М. О. Ковтонюк, М. О. Петрига та ін.; За ред. Є. П. Качана. – К.: Вищ. шк., 1997. – 365 с.
23. Коценко К.Ф. Транспорт і його вивчення в курсі географії. – К.: Радянська школа, 1983. – 168 с.
24. Кірдіна О. Г. Методологічні аспекти інвестиційно – інноваційного розвитку залізничного комплексу України: Монографія / О. Г. Кірдіна. – Х.: УкрДАЗТ, 2011. – 312 с.
25. Козаченко, Д. М. Напрямки підвищення ефективності перевезень зернових вантажів залізничним транспортом / Д. М. Козаченко, Р. Ш. Рустамов, Х. В. Матвієнко // Транспортні системи та технології перевезень. – 2013. – Вип. 6. – С. 56-60.
26. Левковець П. Р., Зеркалов Д. В., Мельніченко О. І., Казаченко О. Г. Управління автомобільним транспортом: Навч. посіб. / За ред. Д. В. Зеркалова. – К.: Арістей, 2006. – 416 с.
27. Марінцева К. В. Наукові основи та методи ефективного функціонування авіатранспортних систем: монографія / Марінцева Крістіна Валеріївна. – К.: НАУ, 2014. – 504 с.
28. Мозолевич Г. Я. Оцінка динаміки питомої вартості та структури вантажопотоків на залізницях України / Г. Я. Мозолевич, К. Ю. Толокньова // Проблеми та перспективи розвитку залізничного транспорту. Тези доп. LXXI Міжнар. Науково-практ. конф. – Д.: ДІТ. – 2011 р. – С. 141-142.
29. Наукова та інноваційна діяльність в Україні. Статистичний збірник [Текст] / Державна служба статистики України [за редакцією І. В. Калачова]. – К.: ДП «Інформаційно-видавничий центр Держстату України», 2012. – 305с.

30. Нікітіна А.В. Система управління економічною безпекою АТП в умовах загострення конкурентної боротьби на міжнародному ринку автотранспортних послуг. Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. 2015. № 1(1). С. 38-43.
31. Нікітіна А.В. Удосконалення управління економічною безпекою автотранспортних підприємств. Економічний простір. 2014. – № 53. – С. 181-190.
32. Огороков А. М. Аналіз перспектив розвитку контейнерних перевезень в Україні / А. М. Огороков // Транспортні системи та технології перевезень. – 2015. – Вип. 10. – С. 98-105.
33. Основи наукознавства: Навчальний посібник/ П.Д. Плахтій, І.Д. Гуменюк, Л.Г. Любінська, О.М. Оптасюк [За ред. П.Д. Плахтія]. – Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори - 2006», 2011. – 288 с.
34. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. – Тернопіль, 2014. – 272 с.
35. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
36. Попова Н.В. Маркетинг транспортних услуг: учебное пособие. –Х.: ХНАДУ, 2002. – 224 с.
37. Попович П. В. Дослідження тенденцій розвитку ринку вантажних автомобільних перевезень в сучасних умовах //Попович П.В., Шевчук О.С. Матвіїшин А.Й., Лотоцька В.Н. /Науковий журнал. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Технічні науки. – Житомир: № 2 (77) – 2016. – 224-228 с.
38. Пащенко Ю.Є. Розвиток та розміщення транспортно-дорожнього комплексу України. – К.: Науковий світ, 2003. – 468 с. 10. Пістун М.Д. Основи теорії суспільної географії: Навч. Посібник. – К.: Вища школа, 1996. – 231 с.

- 39.Партола А.І. Аналіз транспортно-логістичного комплексу України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2016. № 9. – С. 126-129.
- 40.Пістун М.Д. Основи теорії суспільної географії: Навч. Посібник. – К.: Вища школа, 1996. – 231 с.
- 41.Примак Т.О. Економіка підприємства: навчальний посібник /Примак Т. О. – К.: Вікар, 2001. – 178 с.
- 42.Прейгер Д. К., Собкевич О. В., Ємельянова О. Ю. Стратегічні напрями розвитку транспортної галузі України у після кризовий період. – К.:НІСД, 2011. – 48 с.
- 43.Проблеми та основні напрямки реформування залізничного транспорту України / Ю. М. Цветов, М. В. Макаренко, М. Ю. Цветов та ін. – К.: КУЕТТ, 2007. – 222 с
- 44.Реалізація транспортного потенціалу транспортної інфраструктури України в стратегії посткризового економічного розвитку. – К.: НІСД, 2011. – 37 с.
- 45.Розвиток транспорту з метою відновлення і зростання української економіки: наукова доповідь / за ред. д-ра екон. наук О.І. Никифорук; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – К., 2018. – 200 с.
- 46.Розміщення продуктивних сил. Курс лекцій /за ред. І.М. Дудника – Полтава: ПКІ, 2001. – 167 с.
- 47.Савчук О.В. Стратегічні напрямки розвитку потенціалу національної транспортної системи України [Текст] Національна та регіональна економіка // Вісник Маріупольського державного університету. – 2011. – вип.2. (Серія «Економіка»). – С. 42-52.
- 48.Савенко В. Я., Гайдукевич В. А. Транспорт і шляхи сполучення: Підручник. – К.: Арістей, 2006. – 256 с.

49. Семенко Б. В. Комунікативність як фактор розвитку міст України / Б.В. Семенко // Економічна та соціальна географія: зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К.: Знання, 2014. – Вип. 1(69) – С. 283-290.
50. Серіков Я. О. Основи охорони праці: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. – Харків, ХНАМГ, 2007. – 227с.
51. Системологія на транспорті: Підручник: / М.Ф. Дмитриченко. – К.: Знання України, 2005. Кн.1.: Основи теорії систем і управління. – 2005. – 343 с.
52. Смирнов І.Г., Косарева Т.В. Транспортна логістика: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 224 с.
53. Стеченко Д.М. Розміщення продуктивних сил і регіоналістика: Підручник. – К.: Вікар, 2006. – 396 с.
54. Транспорт і зв'язок України 2011. Статистичний збірник [Текст] / Державна служба статистики України [за редакцією Н. С. Власенко]. – К.: ТОВ «Август Трейд», 2012. – 273 с.
55. Топчієв О.Г. Основи суспільної географії: Навчальний посібник. – Одеса: Астропринт, 2001. – 560 с.
56. Транспортна географія: Конспект лекцій / М.Ю.Григорак, О.М.Гармаш, О.К.Катерна. – К.: Автограф, 2007. – 196 с.
57. Селезень С.В. Транспортне право: навч.- метод. посібн. / Селезень С.В., Єрофеєнко Л.В., Нещеретний Ю.М. – Харків: ХНАДУ, 2007. – С. 86-95.
58. Теоретичні та методологічні складові розвитку залізничного транспорту України / О. Г. Дейнека, Л. О. Позднякова // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2008. – № 25. – С. 62-65.
59. Тимошук О. М., Горошко К. О. Європейський досвід забезпечення розвитку річкових судноплавних компаній. Проблеми економіки. 2015. № 4. С. 73-78.
60. Шинкаренко В.Г. Економіка праці на автомобільному транспорті: навч. посібник / Шинкаренко В.Г., Дмитрієв І.А., Криворучко О.М. – Х.: ХДАДТУ, 2000. – 305 с.

61. Шульженко Ф. Транспортне право: [навч. посібник / Ф. Шульженко, О. Гайдулін, Р. Кундрик. – К.: КНЕУ, 2013. – 244 с.
62. Школа І.М. Менеджмент туристичної індустрії: навчальний посібник/ за ред. І.М. Школи. – Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2003. – 662 с.
63. Управління залізничним транспортом країни: 2- е вид., перероб. і доп / Ю. С. Бараш. – Дніпропетровськ, 2006. – 259 с
64. Федулова, Л. І. Технологічна політика в системі стратегії економічного розвитку [Текст] / Л. І. Федулова // Економіка і прогнозування. – 2010. – № 1. – С. 20-38.
65. Чернюк Л.Г. Транспорт і регіональні системи продуктивних сил України. – К.: Науковий світ, 2003. – 182 с.
66. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. – Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. – 240 с.
67. Шинкаренко Д. А. Теоретичні основи дослідження транспортної системи великого міста. – Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. студ., аспірантів та молодих науковців (3-4 квіт. 2014 р., м. Харків) / Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, Геол.-геогр. ф-т, каф. соц.-екон. географії і регіонознавства, Студент. наук. т-во геол.-геогр. ф-ту, Харк. обл. станція юних туристів; [редкол.: Л. М. Немець (голова) та ін.]. – Харків: ХНУ, 2014. – 290 с.
68. Шкляр В.В. Аналіз діяльності транспортних підприємств України. Водний транспорт. – 2012. – Вип. 3. – С. 133-137.
69. Щелкунов В.І., Григор'єв Г.С. Транспортна інфраструктура регіонів України: проблеми територіально – економічного реформування. – К.: Наук. думка, 2006. – 220 с.
70. Фришев С.Г., Мельник І.І., Бондар С.М. Загальний курс транспорту: Навч. Посібник. – К.: Вищаосвіта, 2006. – 162 с.
71. Яцківський Л.Ю., Зеркалов Д.В. Загальний курс транспорту. Книга 2. Навчальний посібник. – К.: Арістей. – 2007. – 504 с.

72. Головне управління статистики у Хмельницькій області: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.km.ukrstat.gov.ua/ukr/index.htm>
73. Гуржій Н.М., Городова А.В., Одинець Т.Є. Річковий транспорт України: проблеми та перспективи розвитку. Економіка та суспільство. 2016. Вип. 3 URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/3_ukr/11.pdf
74. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
75. Державна підтримка Українського експорту. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ukrexport.gov.ua/ukr/vnishno_t_balans//6425.html
76. Довідник підприємств Хмельницької області: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.0382.ua/catalog>
77. Концепція розвитку транспортно-дорожнього комплексу України на середньостроковий період та до 2020 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mtu.gov.ua>
78. Міністерство інфраструктури України – офіційний сайт [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mtu.gov.ua>
79. Перелік підприємств Хмельниччини: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/0B4KKgiYqbWE_UkZSMDZxS1B3Wkk/view
80. Розвиток річкового транспорту у контексті реалізації «євроінтеграційних планів України». Аналітична записка [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1763/>
81. Стратегічний план розвитку річного транспорту до 2020 року: Затв. Наказ Міністерства інфраструктури України 18.12.2015 р. № 43
82. Список компаній – транспорт і логістика – Хмельницька область: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://ua.kompass.com/s>
83. Стратегія регіонального розвитку Хмельницької області: [Електронний ресурс]. Режим доступу: dfrr.minregion.gov.ua

84. Транспортні компанії Хмельницька область: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://hmelnickayaoblast.flagma.ua/uk/transportni-kompaniyi-kompaniyi-k-2.html>
85. Транспортні підприємства. Каталог. Хмельницька область: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://yellow.com.ua/company.aspx?c=5409>
86. Транспортні послуги м. Хмельницький: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://xn--80aaogharchmcd5byba0g.com.ua/zh/transportni-poslugi/>
87. Офіційний сайт Міністерства інфраструктури України: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://mtu.gov.ua/>
88. Офіційний сайт Укрзалізниця. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.uz.gov.ua/>
89. Український річний флот Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://ukrrichflot.ua/ua>.
90. «Укррічфлот» ініціює дії з відновлення вантажоперевезень річковим транспортом: Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://ukrrichflot.ua/ua/novosti/%C2%ABukrrichflot%C2%BBinicziyu%D1%94-diii-zvidnovlennya-vantazhoperevezen-richkovim-transportom>